

[Christmas Møller.]

Lovgivningsmagten, som bestemte Lønvilkaar og andre Vilkaar ved at gøre Forligsmandens Mæglingsforslag til Lov. Vi vil under Behandlingen af dette Lovforslag indtage den samme Holdning, og efter de Bemærkninger, den højtærede Statsminister har fremsat, hans Uvilje mod denne Lovgivning — saaledes maatte jeg forstaa ham —, kan jeg ikke se, at der er nogen Grund til paa Forhaand at opgive gennem en kortvarig Udvalgsbehandling at undersøge Muligheden af at finde Vej frem til en Voldgiftsordning af Sagen paa samme Maade, som vi var med til at stille Forslag om det i 1938 — uden Held — og paa samme Maade, som vi var med til at stille Forslag om det i 1936 — med udpræget Held.

Om selve Sagen, som den foreligger for Offentligheden og det høje Ting, vil jeg dernæst gerne sige, at saa vidt jeg kan forstaa, foreligger Sagen oplyst saaledes, at vi nøje ved — det fremgaar af Mæglingsforslaget —, hvilke Lønforhøjelser der er stillet Forslag om, og hvilken Arbejdstidsnedsættelse der er stillet Forslag om. Vi vil gerne over for begge disse Spørgsmaal sige, at ser man paa de paagældendes rent personlige Stilling og ved, hvorledes Løn- og Arbejdsvilkaar er, da vil man meget vel kunne gøre Betragtninger gældende, gaende ud paa, at Mæglingsforslagets Vedtagelse ikke vilde have betydet, at de paagældende Funktionærer eller Arbejdere var kommet i en Stilling, som var saa meget bedre end andres, tværtimod. Men vi kan ikke lade være med at gøre den Betragtning gældende, at man ikke kan være blind for, at Landbrugserhvervets Stilling fortsat er vanskelig, og at man aldeles ikke kan være blind for, at inden for Landbrugserhvervet er Smørproduktionens Rentabilitet et meget stort eller rettere et tvivlsomt Spørgsmaal.

Jeg har ogsaa forstaaet Stillingen saaledes, at der ved Siden af Spørgsmaalet om Løn og Arbejdstid foreligger et Spørgsmaal, som er mindre opklaret for Offentligheden og den høje Rigsdag, nemlig Spørgsmaalet om, hvorledes det i Virkeligheden forholder sig med Hensyn til at træffe Aftaler mellem Mejerier og Mejeribestyrelser paa den ene Side og Mejerister paa den anden med Hensyn til at skulle benytte det Værelse, som er paa Mejeriet, og at faa Kost hos Mejeribestyrelsen. Saa vidt man har kunnet faa det opklaret i den korte Tid, der har været til Raadighed, er der til Mæglingsforslaget knyttet et Protokollat. Dette Protokollats Ordlyd kender jeg ikke, og jeg kan ikke udtale mig om, hvorledes Virkningerne af det

vilde have været, saafremt Mæglingsforslaget blev vedtaget. Jeg er heller ikke helt sikker paa, at man fra alle Sider er ganske klar over, hvad der i Virkeligheden stod i det, om dette Protokollat bliver gyldigt, hvis Mæglingsforslaget vedtages gennem Loven her, eller om Protokollatet bortfalder, hvis Mæglingsforslaget ikke bliver vedtaget. Jeg vil i denne Forbindelse gerne have Lov til at minde den højtærede Statsminister om, at det jo ikke er saa forfærdelig mange Uger siden, vi her i denne høje Rigsdag blev stillet i den Situation, at Regeringen kom med et Lovforslag om Afværgelse af en Konflikt mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, og at denne Konflikt jo blev afværget, men at det siden er blevet oplyst, at den ene Part havde stemt paa en, lad mig sige det svagt, fuldkommen ureglementeret Maade, og at Forholdet var dette, at hvis Forligsmanden eller Forligsinstitutionen havde kendt den Maade, paa hvilken der var stemt fra Typografernes Side, saa maa man gaa ud fra, det gør jeg i hvert Fald, at man maatte have ladet Afstemningen gaa om. Altsaa, det er ikke mange Uger siden, at Regeringen mente sig forpligtet til at forelægge for os et Forslag, om hvilket man kan sige, at det var behæftet med svære Mangler, som vi ikke kendte. Jeg siger derfor, at inden man overhovedet kan tage Stilling, synes jeg, fra nogen Side her i Tinget til Sagen, som den foreligger her, maa dette dunkle Punkt, Protokollatet, opklares paa en helt anden Maade, end det foreligger i Øjeblikket. Jeg tør ikke sige, at Opklaringen af det, at Kendskab til Protokollatets Ordlyd og det, at vi faar Besked om, hvorvidt Protokollatet gælder eller ikke gælder, vil kunne ændre den Forhaandsindstilling, vi har, og som er den, at vi paa ganske samme Maade som ved alle tidligere Lejligheder ikke mener, at Rigsdagen skal ophøre et Mæglingsforslag til Lov, men at vi, ud fra vor Betragtning, at Konflikten ikke maa bryde ud, vil gøre en Indsats for, at denne Uoverensstemmelse ordnes paa samme Maade, som vi stillede Forslag om at ordne Slagterikonflikten i 1938 paa.

Rasmussen (Gylling): Rigsdagen er altsaa igen stillet over for Vedtagelsen af et Lovforslag, som forhindrer en samfundsskadelig Arbejdsstandsning. Disse Afgørelser, som Rigsdagen Gang paa Gang maa træffe, burde snarest træffes paa en anden Maade, og jeg henholder mig her til den højtærede Statsministers Udtalelser ved Fremsættelsen af dette Lovforslag. Det er ikke tiltalende for Rigsdagen Gang paa Gang